

Innhold

Forord	II
---------------------	----

Innledning	13
Å lese nasjonalromaner komparativt	16
Nasjonale metaforer.....	23
Sjangertrekk	25
Teoretisk utgangspunkt og tidligere studier.....	27
Relevans – internasjonalt og nasjonalt	30
Avgrensning av materiale	33

KAPITTEL I

Det kvinnelige nasjonalsymbolet	38
Halldor Laxness' <i>Islands klokke</i> og Rohinton Mistrys <i>Balansekunst</i>	38
Halldor Laxness' <i>Islands klokke</i>	39
Handlingsreferat.....	42
Snøfrid i et nasjonalromantisk perspektiv	43
Snøfrid i et postkolonialt, politisk perspektiv.....	50
Rohinton Mistrys <i>Balansekunst</i>	60
Handlingsreferat.....	64
Dina som en nasjonsintegrerende kraft.....	67
Dina som motpol til Indira Gandhi.....	71
Metapoetiske dimensjoner.....	73
Konklusjon.....	77

KAPITTEL 2

Nasjonens brødre i krig og fred	80
Khaled Hosseinis <i>Drageløperen</i> og Peter Høegs <i>Forestilling om det tyvende århundrede</i>	80
Khaled Hosseinis <i>Drageløperen</i>	83
Handlingsreferat.....	86
Nasjonal forbrødring.....	89
Biologisk forbrødring	96
Episk intertekstualitet.....	99
Peter Høegs <i>Forestilling om det tyvende århundrede</i>	106
Presentasjon av form og innhold.....	107
Å fake metaforisitet	115
Nasjonens og romanens «imens».....	124
Incest	125
Konklusjon.....	126

KAPITTEL 3

Det skadede barnet	130
Alaa Al Aswanys <i>Yacoubian-bygningen</i> og Dag Solstads <i>Armand V. Fotnoter til en utgravd roman</i>	130
Alaa al Aswanys <i>Yacoubian-bygningen</i>	132
Handlingsreferat.....	134
Brytende nasjonsperspektiver.....	136
Fortellingens overordnede retorikk	143
Nasjonalisme og kosmopolitanisme	146
Dag Solstads <i>Armand V. Fotnoter til en utgravd roman</i>	150
Brytende nasjonsperspektiver.....	152
Den estetiske kosmopolittens verdensbilde	156
Fotnoteromanen.....	162
Fortellingens kvinner.....	165
Konklusjon.....	170

KAPITTEL 4

Urbefolkningens stemmer	173
Baz Luhrmanns <i>Australia</i> og Hanne Ørstaviks <i>Presten</i>	173
Baz Luhrmanns <i>Australia</i>	177
Handlingsreferat.....	178
Farmen og familieallegorien.....	183
Urbefolkningens stemme.....	189
Kultfilmens fellesskap	196
Hanne Ørstaviks <i>Presten</i>	201
Handlingsreferat.....	203
Bibelen i samenes hender.....	208
Liv som oversetterfigur	212
Religiøs kvinneundertrykkelse	215
Homofili og <i>the cult of domesticity</i>	217
Kvinnen som nasjonalsymbol	221
Nåtidens særrettigheter og «mockery».....	223
Konklusjon.....	227

KAPITTEL 5

Globale relasjoner	230
Jonas Hassen Khemiris <i>Montecore: En unik tiger</i> og	
Aravind Adigas <i>Hvit tiger</i>	230
Jonas Hassen Khemiris <i>Montecore</i>	232
Postkolonialistisk dekonstruksjon	235
Den ahistoriske utopi	239
E-postutveksling og global samtidighet.....	243
Nasjonale motfortellinger	249
Globale motfortellinger	254
Dekonstruksjonistisk historieskriving	257
Aravind Adigas <i>Hvit tiger</i>	262

Handlingsreferat.....	264
Brevromanen.....	267
Familien og nasjonen i en neokolonialistisk verden.....	272
Postkolonialisme og neokolonialisme.....	279
Konklusjon.....	281
Konklusjon	283
Litteratur	291
Bibliografiske opplysninger.....	300
Note om bruk av originalspråk og oversettelser.....	300
Navneregister	301

Forord

Denne studien er blitt til som en del av forskningsprosjektet «Kosmopolitisme, postnasjonalisme og det kulturelle selv i nyere nordisk litteratur». Prosjektet er finansiert av Norges forskningsråd (NFR) og er et samarbeid mellom forskere ved Universitetet i Oslo, NTNU, Københavns universitet og Uppsala universitet. Jeg vil gjerne takke følgende forskere, stipendiater og masterstudenter for et godt samarbeid siden 2008: Per Thomas Andersen (UiO), Ingeborg Kongslien (UiO), Petter Aaslestad (NTNU), Kirsten Thisted (KU), Satu Gröndahl (UU), Barbro Bredesen Opset (UiO), Ylva Frøjd (UiO), Inga Henriette Undheim (UiO, nå UiB), Cecilie Hemstad (UiO), Dineen Listoe (UiO) og Adriana Margareta Danucus (UiO). Jeg vil i tillegg takke de som deltok på symposiet om «Kosmopolitisme, postnasjonalisme og det kulturelle selv i (nyere) nordisk litteratur og kultur» ved Universitetet i Oslo i august 2011, særlig keynote speakerne Nigel Hatton (U.C. Merced) og Søren Frank (Syddansk universitet). Takk også til studenter som har fulgt mine kurs på Blindern om (post)nasjonale romaner. Det er et privilegium å få anledning til å legge frem «work-in-progress» for nysgjerrige, kritiske og interesserte studenter på både BA- og MA-nivå. Sist, men ikke minst, skylder jeg en stor takk til Ellen Rees som har lest og kommentert deler av manuskriptet, og til Per Thomas Andersen som har lest og kommentert det i sin helhet. Takk også til forlagsredaktører ved Universitetsforlaget: Ingrid Ugelvik og Kirsten Kalleberg.